Dosarul nr. 4r-94/2025 I instanță
Nr. PIGD 4-24110237-05-4r-14052025 Judecător Volcovschi Ion
Judecătoria
Cimișlia

**D E C I Z I E**

**26 iunie 2025** **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator IP Cimișlia, Pistol Sabina împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia din 23 ianuarie 2025, adoptată pe cauza contravențională în privința lui Cebanu Sergiu, învinuit de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei pe fondul cauzei, în baza materialelor din dosar și argumentelor scrise prezentate de părți,

***A C O N S T A T A T:***

***1. <u>În fapt:</u>***

***La data de 24 septembrie 2024,*** de către agentul constatator al IP Cimișlia, Pistol Sabina, a fost întocmit pe numele lui Cebanu Sergiu un proces-verbal cu privire la contravenție, fiindu-i încriminată săvârșirea faptelor contravenționale prevăzute de art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravențional. (f.d.10)

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 229307 din 24 septembrie 2024, agentul constatator a stabilit, că la data de 18 septembrie 2024, ora 22:30, Cebanu Sergiu aflându-se în centrul orașului Cimișlia, în timpul unui conflict cu minorul Serbin Maxim, l-a numit cu diferite cuvinte necenzurate,

totodată l-a agresat fizic, provocându-i dureri fizice și leziuni corporale neînsemnate.

***La data de 26 septembrie 2024***, având la bază prevederile art. 395 din Codul contravențional, agentul constatator din cadrul IP Cimișlia a remis procesul-verbal cu privire la contravenție spre examinare în fond instanței de judecată competente, pentru a fi examinată în conformitate cu cerințele Codului contravențional. (f.d.1)

***2. Poziția instanței de judecată.***

***Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia din 23 ianuarie 2025,*** procesul contravențional în baza procesului-verbal seria/nr. MAI06 229307 din data de 24 septembrie 2024 inițiat în privința lui Cebanu Sergiu în baza art. 78 alin. (1), art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, s-a declarat nul în temeiul art. 443 alin. (5) Cod contravențional cu încetarea procesului conform prevederilor art. 461 Cod contravenţional. (f.d.38-40)

***3. Solicitarea recurentului.***

***La data de 05 februarie 2025, agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Pistol Sabina***, ne fiind de acord cu hotărârea emisă de instanța de fond, a înaintat recurs asupra acesteia prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii din 23 ianuarie 2025, prin care procesul contravențional a fost încetat cu declararea nulității procesului-verbal din 26 septembrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei într-un alt complet de judecată și adoptarea unei noi hotărâri. (f.d.45-48)

În motivarea recursului înaintat s-a indicat, că în calitate de agent constatator nu este de acord cu hotărârea din 23 ianuarie 2025 și o consideră ca fiind neîntemeiată și nemotivată, deoarece instanța nu s-a expus asupra problemelor ce urmau a fi rezolvate.

Menționează, că în motivarea declarării nulității procesului-verbal cu privire la contravenție instanța de judecată face referire la prevederile art. 461 Cod contravențional și la nerespectarea din partea agentului constatator a exigențelor legale impuse prin art. 443 alin. (6) din Codul contravențional.

Mai indică, că instanța de judecată a analizat superficial materialele cauzei contravenţionale, fiind emisă o hotărâre pripită bazându-se doar pe faptul că conform art. 443 alin. (2) din Codul contravențional, „actul contestat nu cuprinde semnătura victimei”, ori instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție victima Serbin Maxim este de vârstă minoră.

De asemenea procesul contravențional în baza art. 354 Cod Contravențional nu se pornește doar în baza plângerii victimei. Astfel, la aplicarea acestei norme nu este o condiție obligatorie a victimei de a se semna în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Consideră, că hotărârea judecătoriei Cimișlia, contravine dreptului la un proces echitabil din perspectiva drepturilor victimei, prin avantajarea nejustificată a contravenientului față de aceasta. Astfel, victima ar fi lipsită de o satisfacție echitabilă în ipoteza în care vinovăția contravenientului este demonstrată, însă procesul-verbal cu privire la contravenție este întocmit cu iregularități (care au fost justificate prin acte confirmative).

Menționează, că instanța de judecată trebuie să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

Deci, aceste stări de fapt impun concluzia că instanța a examinat cauza superficial, fără a se expune asupra problemelor ce urmau a fi rezolvate.

Consideră, că instanța de judecată stabilind faptul că cet. Ceban Sergiu este cu vârsta între 16 și 18 ani și că acesta este pasibil de răspundere contravențională pentru săvârșirea faptei prevăzute la art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, avea aceiași obligație ca și a agentului constatator, ca în corespundere cu prevederile art. 16 alin. (2) și (3) și art. 443 alin. (14) din Codul contravențional, să expedieze materialele cauzei contravenționale autorității publice locale pentru problemele minorilor.

Își întemeiază recursul pe prevederile art. 6 CEDO, art. art. 5, 467, 468 și 473 Cod contravențional.

***4. Termenul de declarare a recursului.***

**Potrivit prevederilor art. 467 alin. (1) Cod contravențional**, *hotărârea judecătorească contravenţională poate fi atacată cu recurs de către contravenient, agentul constatator, victimă, procuror, după caz*.

**Conform prevederilor art. 468 alin. (1) din Codul contravențional**, *recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1)*.

Din materialele cauzei se atestă faptul, că hotărârea judecătoriei Cimișlia a

fost pronunțată la data de 23 ianuarie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă de agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Pistol Sabina, la 05 februarie 2025.

Prin urmare, Completul de judecată constată că recursul este depus în termenul legal prevăzut.

***5. Argumentele părților.***

***Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) și (2) Cod contravențional,*** *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.*

Prin notificarea din 22 mai 2025 expediată la adresa părților, ultimii au fost notificați despre faptul că – cauza va fi examinată în ordinea de recurs fără prezența părților și cu acordarea dreptului de a depune referință asupra recursului.

Completul stabilește, că până la data examinării cauzei în ordine de recurs, careva referințe de la părțile în proces nu au parvenit la sediul instanței.

***6. Aprecierea instanței de recurs.***

***Verificând materialele cazului contravențional în raport cu argumentele invocate în recursul înaintat, Completul de judecată consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.***

***Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional****, după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.*

Completul de judecată menționează, că conform art. 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparțială, instituită de lege.

Astfel, jurisprudenţa elaborată de CtEDO prevede, că dreptul de acces la un tribunal presupune, printre altele, respectarea principiului securității raporturilor

juridice, principiu considerat ca fiind unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului, care cere, inclusiv, că atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul faţă de principiul lucrului judecat, ce şi constituie principiul asigurării executării hotărârilor definitive (cauza *Brumărescu contra României,* cauza *Roşca contra Moldovei*).

Instanța de recurs conchide, că reieşind din prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravenţional, se atestă faptul că instanţa de recurs urmează a adopta una dintre următoarele decizii: să admită recursul, să caseze hotărârea atacată, şi să dispună rejudecarea cauzei în primă instanţă, neprevăzându-se dreptul de a judeca cauza potrivit modului instanţei de fond, efect ce impune instanței de recurs casarea hotărârii şi remiterea cauzei la rejudecare.

La caz, Completul de judecată constată, că la data de 24 septembrie 2024, de către agentul constatator al IP Cimișlia, Pistol Sabina, a fost întocmit pe numele lui Cebanu Sergiu un proces-verbal cu privire la contravenție, fiindu-i încriminată săvârșirea faptelor contravenționale prevăzute de art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravențional. (f.d.10)

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia din 23 ianuarie 2025, procesul contravențional în baza procesului-verbal seria/nr. MAI06 229307 din data de 24 septembrie 2024 inițiat în privința lui Cebanu Sergiu în baza art. 78 alin. (1), art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, s-a declarat nul în temeiul art. 443 alin. (5) Cod contravențional cu încetarea procesului conform prevederilor art. 461 Cod contravenţional. (f.d.38-40)

La data de 05 februarie 2025, agentul constatator din cadrul IP Cimișlia, Pistol Sabina, ne fiind de acord cu hotărârea emisă de instanța de fond, a înaintat recurs asupra acesteia prin care a solicitat: admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii din 23 ianuarie 2025, prin care procesul contravențional a fost încetat cu declararea nulității procesului-verbal din 26 septembrie 2024, cu dispunerea rejudecării cauzei într-un alt complet de judecată și adoptarea unei noi hotărâri. (f.d.45-48)

Verificând legalitatea, obiectivitatea şi corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Completul de judecată constată existenţa temeiurilor de fapt, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluţiei instanţa de fond urma să soluţioneze următoarele chestiuni: *caracterul veridic al contravenţiei*

*imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei,* iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise, cât și faptul dacă a respectat drepturile părților în proces.

La caz, Completul de judecată constată, că instanța de fond în motivarea soluției adoptate a reținut, că „*în rubrica semnătura victimei, semnătura lipseşte. Aici instanța de judecată mai menționează și faptul că, procesul verbal a fost întocmit în lipsa victimei, ceea ce i-a încălcat dreptul de a face obiecţii şi de a prezenta probe, reieșind din declarațiile victimei în cadrul ședinței de judecată, sunt menționați martorii Trofimov Valerian și Vatav Daniel, care nu au fost audiați. În pofida acestor prevederi legale, instanța de judecată constată că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost încheiat în absența victimei circumstanţe esențiale pentru respectarea dreptului la un proces echitabil. Aşadar, instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal de constatare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârşirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agentul constatator și consemnate în procesul- verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă*".

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de recurs constată că într-adevăr la rubrica „victima", lipsește semnătura acestuia. (f.d.10)

Astfel, instanța de recurs, ținând cont de alegațiile agentului constatator din recursul înaintat, nu neagă faptul că în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție lipsește semnătura victimei, totodată, instanța de fond urma să aprecieze faptul dacă această omisiune atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 Cod contravenţional, or, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost declarat nul.

Totodată, instanța de recurs atestă în partea motivată a hotărârii din 23 ianuarie 2025, prima instanță a indicat că, „*având în vedere că agentul constatator*

*la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a ignorat prevederile* ***art. 443 alin. (6) din Codul contravențional****, instanța de judecată concluzionează că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 229307 din 24 septembrie 2024, încheiat de către agentul constatator Sabina Pistol, în privința lui Cebanu Sergiu, urmează a fi anulat în temeiul art. 445 din Codul contravențional*".

Potrivit art. 443 alin. (6) Cod contravențional, *faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal*.

Subsecvent, instanței de recurs nu-i este clar care este legătura dintre prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional cu cauza contravențională dedusă judecății. Or, motivele invocate de prima instanță în partea motivată a hotărârii din 23 ianuarie 2025 nu se încadrează în prevederile normei vizate supra.

Mai mult ca atât, Completul de judecată reține că în partea dispozitivă a hotărârii, instanța de fond a indicat ca motiv de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție prevederile art. 443 alin. (5) Cod contravențional, unde se indică că, *procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoană în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de victimă când există. În cazul în care constatarea contravenţiei este de competenţa unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenţie se încheie de către preşedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorităţii membrilor prezenţi la şedinţa în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către preşedintele acestei şedinţe şi se semnează de către toţi membrii prezenţi la şedinţă*.

Astfel, Completul de judecată constată că, partea motivată a hotărârii din 23 ianuarie 2025 nu coincide cu partea dispozitivă a acesteia.

Subsecvent, instanța de recurs concluzionează că, instanța de judecată pripit a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 229307

din 24 septembrie 2024 în temeiul art. 443 alin. (5) Cod contravențional, or în partea motivată a hotărârii prevederile articolului vizat nu au fost invocate.

Această neconcordanță între argumentele expuse în partea motivată și temeiurile invocate în dispozitivul hotărârii determină lipsa unei motivări clare și coerente, încălcând astfel cerințele de legalitate și transparență ale actului de justiție.

În absența unei motivări explicite care să justifice aplicarea art. 443 alin. (5) Cod contravențional, dispunerea nulității procesului-verbal apare ca fiind nejustificată, nesusținută de argumente pertinente și concludente.

***Potrivit prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional**, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

***Conform prevederilor art. 466 lit. d) Cod Contravențional**, hotărârile judecătoreşti contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare*.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţia instanţei de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerinţelor cauzei, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza CtEDO *Garcia Ruis contra Spaniei*, §26).

În sensul art. 6 alin. (1) al Convenţiei, instanţele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care îşi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse cercetării.

De asemenea, noţiunea de proces echitabil impune ca instanţele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, (în cauza *Luka contra României* din 21.07.2009) se evidenţiază, că art. 6 CEDO implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al

administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei” obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza *Van der Hurk contra Olandei*, din 19 aprilie 1994). Curtea evidenţiază, că trebuie să se țină seama de relevanța şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei (cauza *Jahnke şi Lenoble contra Franţei* (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi cauza *Dima contra Românei*, 16 noiembrie 2006).

Raportând împrejurările reținute de instanța de fond, în coraport cu materialele cauzei, Completul concluzionează persistența unor neconcordanțe în motivarea soluției și în partea dispozitivă a hotărârii emise la 23 ianuarie 2025, care urmează a fi înlăturate în urma unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, a unei analize complete, în ansamblu și sub toate aspectele, a tuturor actelor din dosar relevante cazului cu aplicarea normelor legale în vigoare, în vederea adoptării unei hotărâri temeinice și explicite.

Pentru înlăturarea erorilor admise de către instanța de fond, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, Completul de judecată consideră oportun de a remite respectiva cauză la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată potrivit prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional.

La rejudecarea cauzei, instanța de judecată urmează să țină cont de argumentele expuse în prezenta decizie și în baza unei analize ample a circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului, să adopte o hotărâre bazată pe prevederile legii evitând concluziile contradictorii din conținutul acesteia.

În această ordine de idei, Completul conchide, că argumentele invocate în recurs, şi-au găsit confirmare pe parcursul examinării cauzei în instanţa de recurs, motiv pentru care acestea urmează a fi admise, cu casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 23 ianuarie 2025 și remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 470-472, art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) și art. 474 Cod Contravențional al RM, Completul de judecată

**D E C I D E:**

***Se admite*** recursul declarate de agentul constatator IP Cimișlia, Pistol Sabina.

***Se casează integral*** hotărârea judecătoriei Cimișlia din 23 ianuarie 2025, adoptată pe cauza contravențională în privința lui Cebanu Sergiu, învinuit de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 78 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, ***cu trimiterea cauzei la rejudecare în primă instanță - la Judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată.***

Decizia este irevocabilă.

| | | |
|---|---|---|
| Președintele completului, judecător: | Judecător: | Judecător: |
| MIRONOV Andrei | COLEV Grigori | HUDOBA Valeri |